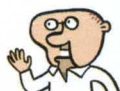

ERA GARBÉRA

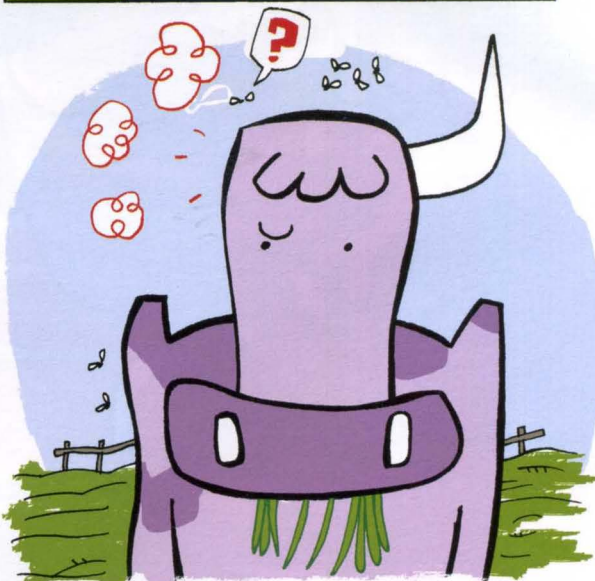
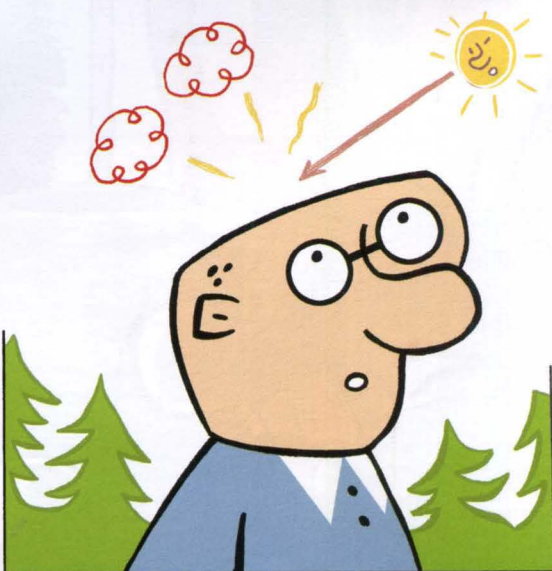
Revista entà mainatges e mainades · Num. 53 · An 2015 · 4€

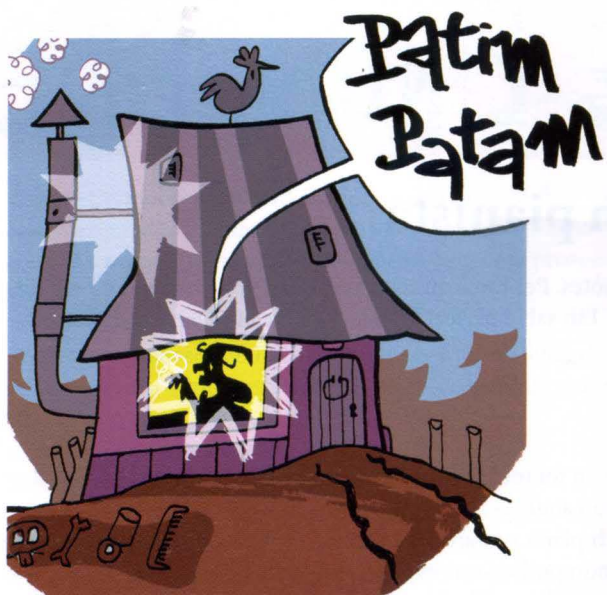

Pin Monet

Un chapèu de
Pàir-sénher...

ACÒ ÈRE È NON ÈRE...

Eth pianista

Açò ère e non ère un pianista quèsquivaue es nòtes. Per fòrça qu'ac sajaue, quan volie hèr un DÒ eth dit, coma per art de magia, tostemp tocaue eth RE. Eth sabie perfectaments a on ère eth DÒ, e ac tornaue a sajar... RE!

-Non, non! Per qué a jo? -Didie desesperat.

Ac tornaue a sajar... RE!

-Per quèèèèè!!!

Eth dit li esquivaue tostemp era nòta e acabaue en tot tocar era qu'auie ara drete. Se volie hèr un DÒ li gessie un RE, se volie hèr un SÒL li gessie un LA, e atau atau...

Ère abatut, abaishaue eth cap seigut deuant deth piano e guardaue es tecles, es sues amigues. Ja non podie tocar. Com anaue a gèsser a hèr un concèrt se non podie tocar es nòtes que volie? Ère acabat.

Hège ans podie tocar un concèrt de Beethoven damb es uelhs barradi. Solament li calie concentrar-se e es dits anauen solet, era musica sonaue e eth solament... solament se deishaue anar. De ben mainatge ja li agradaue eth piano, tostemp auie agut facilitat e arrebrenbaue melodies mès facilaments qu'es nòms des familhaus. Pilar, era mèstra de piano, tostemp li didie "Se contunhes atau seràs un gran, gran, gran pianista... ac hès fòrça ben". Qué diderie ara era senhoreta Pilar se l'escotèsse tocar ara? Auie hèt concèrts en Viena, en Londres, en Manisses, e auie concertada ua gira per China e Japon.

-Pèir! -Se didec ada eth madeish - Açò taç cau solucionar!

Se sequèc es lèrmes e s'aucèc deth taburet d'un bot.

Prumèr anèc tath mètge. Mès aguest li didec qu'açò qu'auie non gessie enes libres de medecina e que non lo podie ajudar.

-S'es mètges non saben arren... -didec - Qui me poderà ajudar?

Pepa era botiguèra li didec qu'un bruishòt, d'aqueri qu'ac guarissen tot, li auie lheuàt ua berruga deth nas e que segur li ajudarie damb eth sòn problèma.

-Òòòc, hoòooooò, òòòòc... -Didie eth bruishòt damb es uelhs miei barradi, passant-li es mans a un pam dera esquia coma se netegèsse un veire. - As un problèma energetic! As d'equilibrar-te!

-Coma?

- Te cau mèu de romaní, timonet dera sèrra de mariòla, e ua caca de vaca dera montanha de Fredes!

Pèir, sense pensàc dus còps, amassèc toti es ingredients e hec ua crèma damb toti eri. Se la metec pera esquia, tau coma li auie dit eth bruishòt, e demorèc uns dies. Se seiguec deuant deth piano, barrèc es uelhs, acariciec es tecles damb era punte des dits enquia que trobèc eth DÒ, respirèc e... RE!

-Nooooooooooooon!!!! - Cridèc desesperat! E se metec a plorar.

-Qué t'arribe? -Li preguntèc Alba, era sua hilha.

-Que non pogui tocar! Quan voi hèr un DÒ me ges un RE, se voi hèr un FA me ges un SÒL, e atau atau...

-Poderies pensar en un SI e te gesserie un DÒ.

-Apuntèc Alba.

Pèir demorèc immobil, avalorant era solucion d'Alba. Se foncionèsse aguesta idèa li calerie cambiar totauments era forma de pensar. Ac pensèc uns segons e desesperat coma ère provèc a tocar un SI...DÒ!

-Fòrça ben! -Didec Alba

-Ara tocarè era Arabesca de Debussy en tot pensar tostemp damb ua nòta anteriora ara que me cau tocar! -diguèc Pèir, mès animat.

-Tiroriro ri ro ri ro...

Ei, Tu! Aquerò foncionaue!

-Alba, ès era mainada mès espedigalhada deth mon!

E sense pèrder un segon, comencèc a assajar era gira qu'auie concertada per China e Japon.

Pera net ère estrossejat. Auie cambiat era forma de pensar que pendent tanti ans auie mecanizat. Ara cada viatge que tocaue ua nòta li calie pensar. Ère un gran esfòrc mentau, mès, valie era pena, clar qu'òc.

Ath cap d'ues setmanes se sentie prèst. Ère ansiós entà començar era gira. Anèc a crompar, e a talhar-se es ungles e peth camin se crotzèc damb Miquèu. Aguest ère un quiropractic francès que tostemp ère de badinada. Ère un tio fòrça alègre, joen, fòrça intelligent, e que començaua a montar-se ua consulta entà apraiar era collumna de toti aqueri malauts que patien tant dera esquia.

-Ei Pèir coma estàs? -E en tot fixar-se ena sua planta, ahigec - As un braç mès long qu'èr aute! Açò vò dèder qu'era tresau vertèbra ei desviada.

-Coma? Qué? -E se guardèc es braci.

-Vira-tel!-Didec Miquèu.

Li prenec era vèrtebra damb eth dit e... crec! Crèc L'ac redrecèc.

Un ahreguill de plaser li recorrec era esquia de naut en baish e didec.

-Òhhhhhh...

Un còp en casa contunhèc assajant, mès quan volie hèr un SI...SI-DÒ! Es sòns dits sarrauen es dues tecles ath madeish temps!

-Non pòt èster! -Exclamèc en tot daurir es uelhs- Sò guarit!

Mès ara eth sòn cervèth non s'esclarie se tocar era nòta corrècta o era que demoraue ara esquèrra. Comencèc a tocar e totes es nòtes sonauen per cobles, SI-DÒ, DÒ-RE, RE-FA... Ara qu'auie aprenut a tocar de nau, li calie tornar a començar, mès, damb quina nòta pensarie ara?

Joanot

Pensem

-Tòques bèth estrument? Per qué?

-Quin estil musicau t'agrada mès? Hètz ua lista ena classa des grops que mès vos agraden. Les coneixes toti?

PASCALET e COMPANHIA

RAFA REINOSO.

R.R. 11/14

TELEVISION EN ARANÉS per INTERNET

Vos damb a conéisher Canaus de televisions a on podetz veir per internet programes, condes, musica, concorsi, documentaus, entrevistas... sus era Val d'Aran e er aranés, mès tanben de tot eth territòri occitan.

1 arantv

A mès d'entrevistes e debats i podetz veir eth PICALLETRES, un concurs a on estudiants de 3au d'ESO der Institut d'Aran demòstren cada an es sòns coneisements d'aranés en dièrres pròves. Podetz veir era edicion de 2015:

edicion de 2014

<http://arantv.xiptv.cat/>

<http://picalletres.xiptv.cat/pica-lletres-val-daran>

5 En tv3

<http://www.ccma.cat/tv3/>

3

Telenotícies comarques Val d'Aran e Notícies deth dia en 3/24 e es condes en aranés en UA MAN DE CONDES.

<http://www.octele.com/>

4

En France 3, Midi-Pyrénées, toti es dimenges tàs 11h30. Era vida en país occitan.

<http://france3-regions.francetvinfo.fr/midi-pyrenees/emissions/viure-al-pais-0>

2

En BARCELONA TV eth programa ARANÉS ÒC

BTV notícies .cat

<http://www.btv.cat/btvnoticies/tag/info-occita-aranes/>

3 ÒC tele

Cadena de television en lengua occitana en Estat francés. Quate ores diàries d'emission. I trobaratz toti aguesti espacis: condes, actuacions musicaus, diboishi animats, films, reportatges, actualitat, documentaus...

 Conselh Generau d'Aran

Damb era colaboracion de : Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
SECRETARIA DE MITJANS DE COMUNICACIÓ.
Damb era colaboracion deth Conselh Generau d'Aran

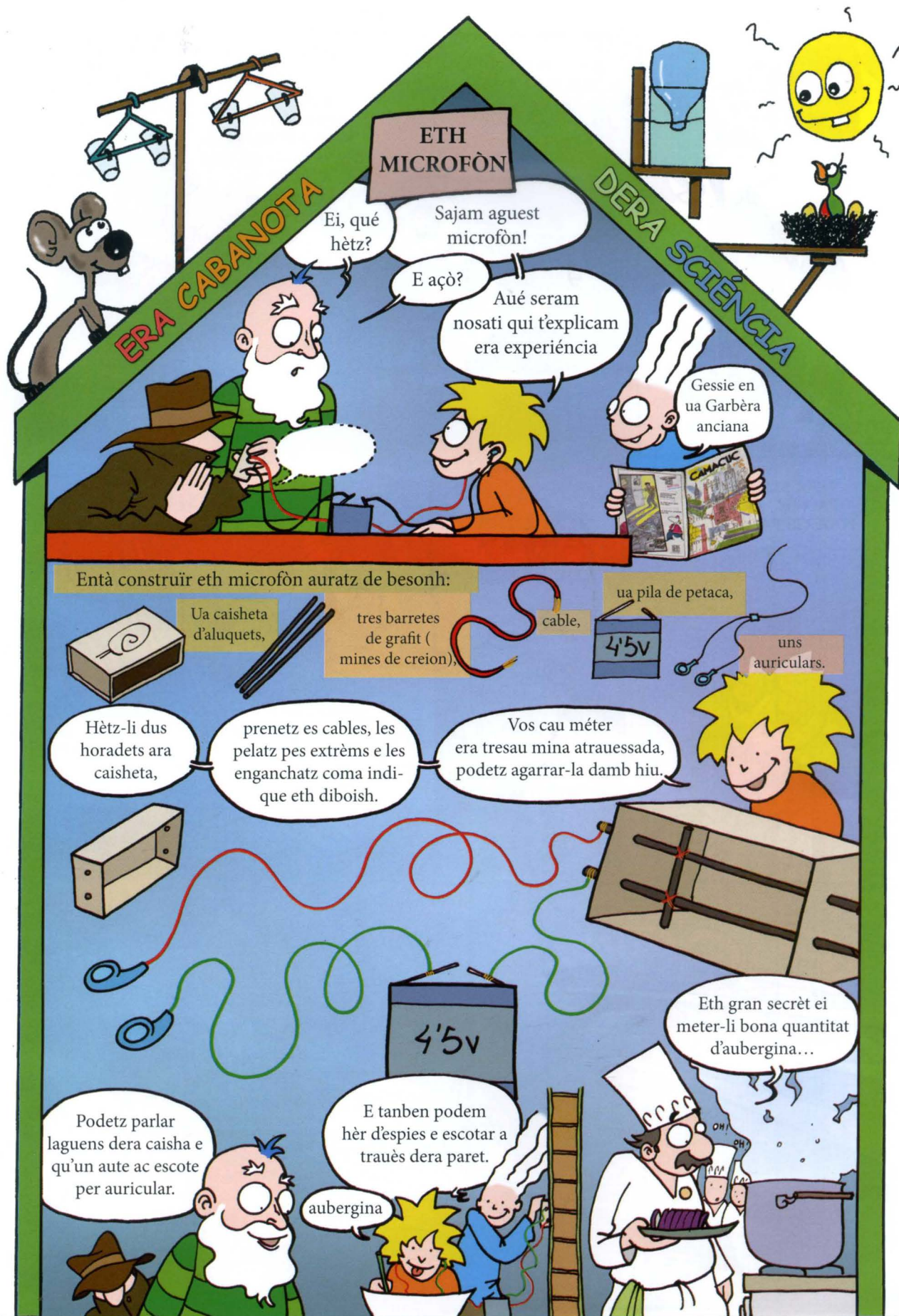

Diputació de Lleida

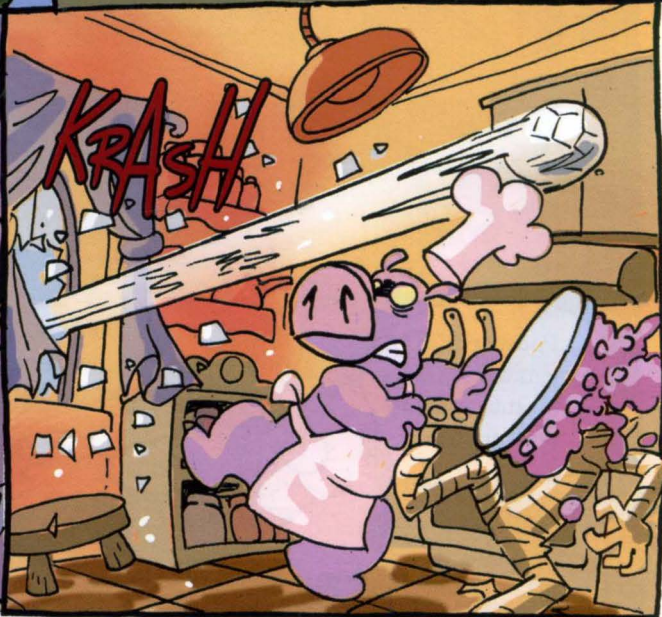
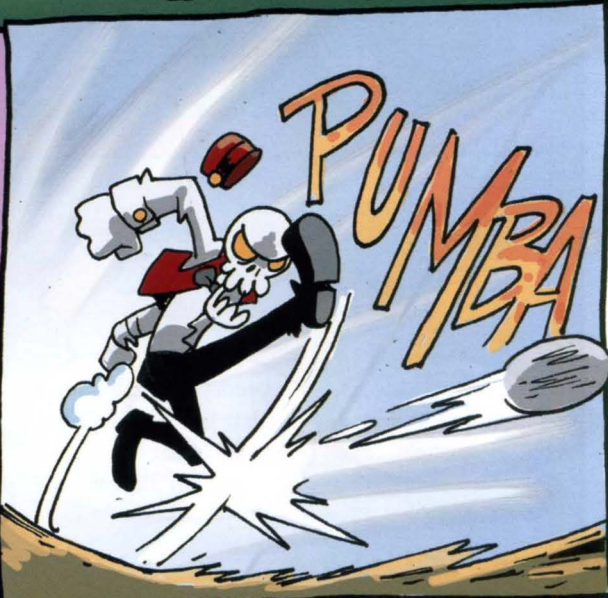
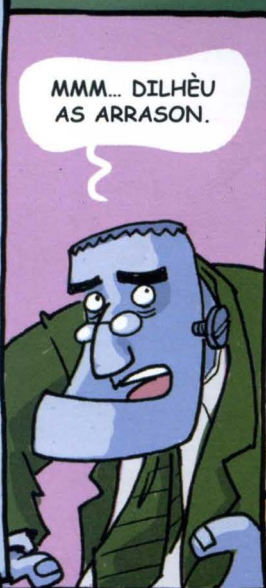
**INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs**

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

OTÉL MÔNSTER

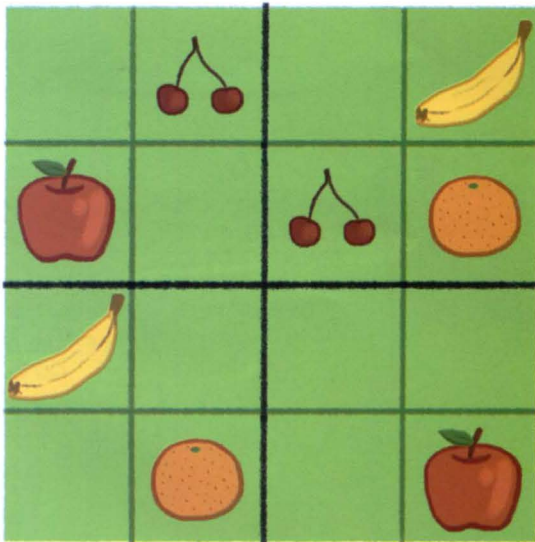
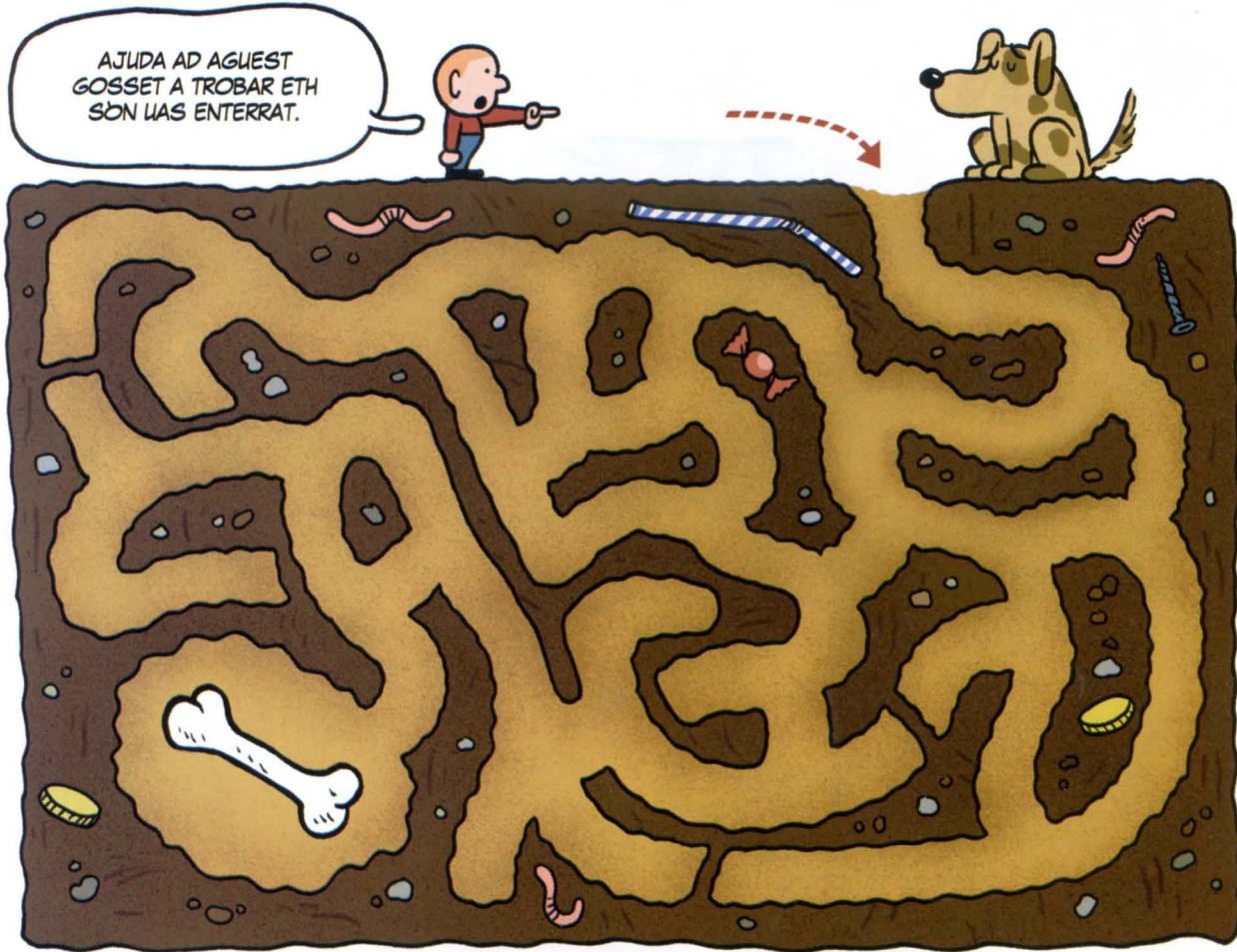
TONOLLOSA

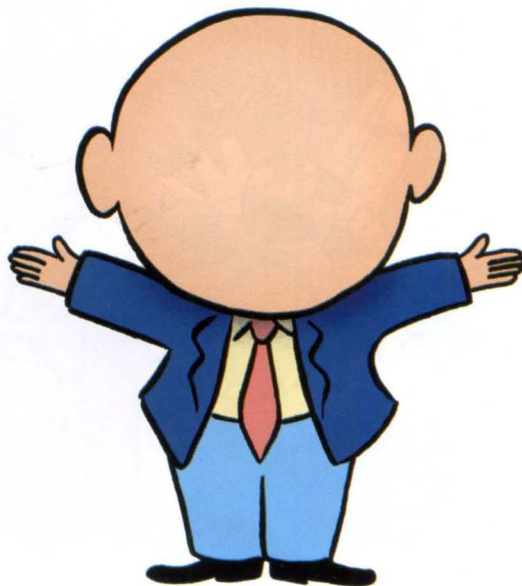
PASSATEMPS

AJUDA AD AGUËST
GOSSET A TROBAR ETH
SÒN UAS ENTERRAT.

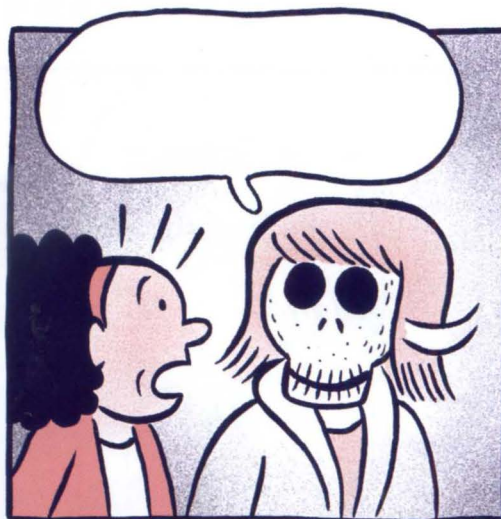
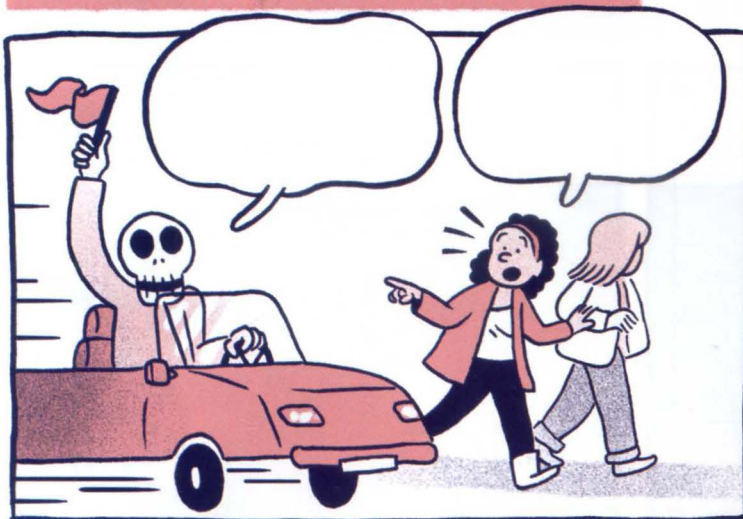

COMPLETA ETH SUDOKU.
NON CAU REPETIR CAP FIGURA
EN UA MADEISHA HILERA,
COLOMNA O VINHETA.

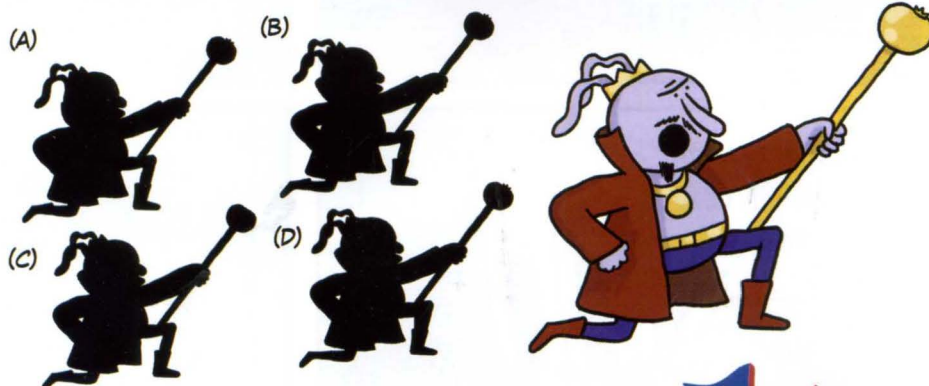
DIBOISHA-ME
ERA CARA COMA TU
VOLGHES!

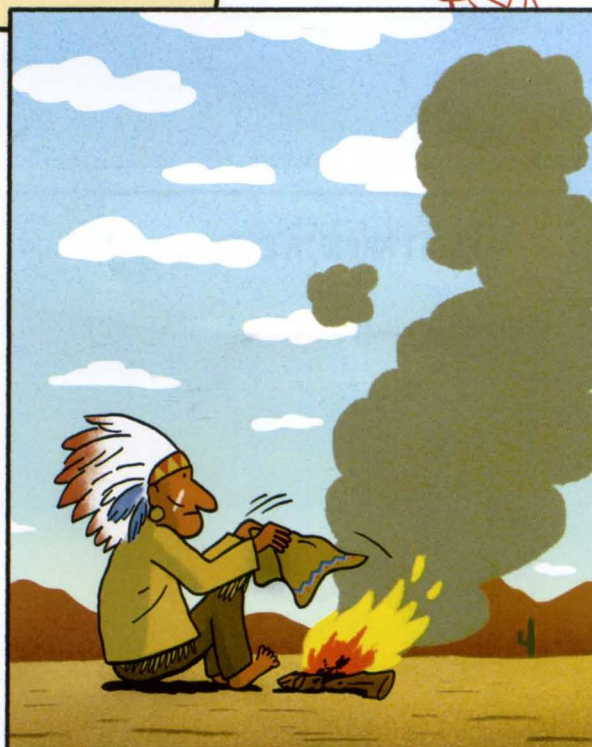
INVENTA-TE E ESCRIU ES DIALÒGS D'AGUESTES VINHETES.

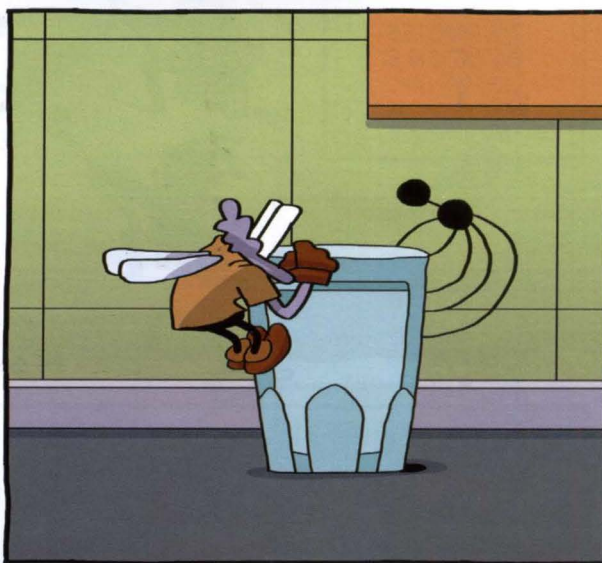

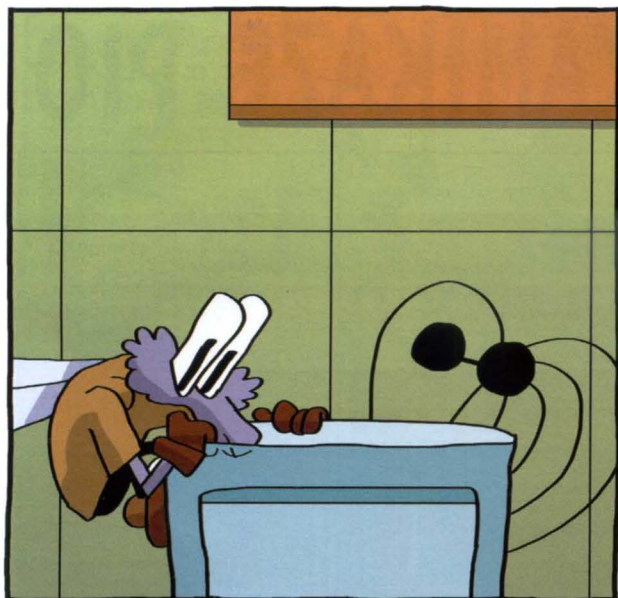
SONQUE UA
D'AGUESTES
SILOETES EI
COMA ETH
PERSONATGE.

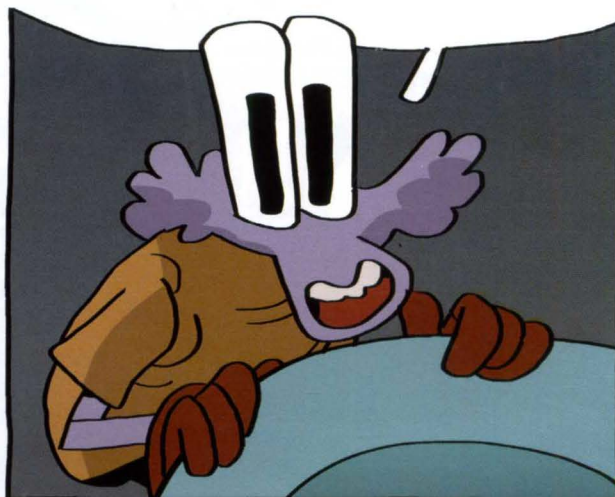
CERCA ES SÈT DIFERÈNCIES!

NON, CLAR QUE NON, MÉS A VIATGES AC SEMBLE

GAT NINJA e KAMIKAZE PIO

Es audèths

QUE BEN ME
QUEDE ETH MÈN
TRABALH SUS ES
AUDÈTHS.

R R R R R R R R R R

SOLAMENT ME DEMORE
PARLAR DES AUDÈTHS
QUE NON VOLEN. PER
EXEMPLE: ES PINGÜINS

QU'EI AÇÒ?

- NON NON! ÈS
CONFONUT.

UN PINGÜIN! COM AS VENGUT ATH
DESÈRT?

EN TOT VOLAR! E
NON EI BON QUE DI-
GUES UA MENTIDA
EN TÒN TRABALH.

MÈS ES LI-
BRES DIDEN
QU'ES PIN-
GÜINS NON
VÒLEN.

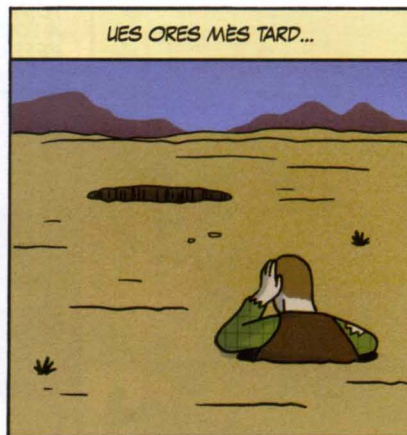

- AÇÒ ÈRE ABANS
D'INVENTAR ETH
"PINGÜICÒPTER".

TONET E MOSSET

Entre linçòs.

TONET E MOSSET JÒGUEN
A TOCAR E PARAR PETH
DESSÚS DETH LHET.

E ARA ME METI PER
BAISH DERA FLAÇA-
DA.

È, È, QUIN
TUNEL MÈS
GUAY.

UH OH, MÈS
S'ACABE ENA
PUNTA DETH
LHET E MOSSET
ME PREN ES
TALONS.

AH MÈS POBUI
BAISHAR AQUIU
BAISH.

COMA
BAISH SERÀ
TRENDE ME
POBUI DEIS-
HAR QUEIR.

ÒP!

ÒSCA E
MOSSET S'A
ATREVIT
TANBEN.

EI ESTRET AÇÒ

GORJADES!
ACIU SE TALHE
ETH CAMIN.

ERA
FLACADA
NÓN EI
CLAUADA PER
BAISH DETH
MATALÁS.

A VEIR SE
POBUI...
È, È. È TROBAT
UA ESCAPA-
TÒRIA.

QUE MOSSET ? TU
AQUERO NON AC
PODES HER EH?

EP, DÈISHA
AQUETH LINCÒ
QUE QUEIRÀ!!

GRRRRRRRRR!!!

VAU VAU D'ACÒRD ME
RENDISQUI, AS
GUANHAT UN AUTE
COP. ALE, VAM A HER
ETH LHET.

CÒRGELAT

Amorós